

საქართველოს
2020 წლის
სახელმწიფო
ბიუჯეტი

შინაარსი

ძირითადი ფისკალური ინდიკატორები.....	2
სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები.....	16
სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები.....	20
სახელმწიფო ვალდებულებების დინამიკა.....	213
დანართები.....	16

შემაჯამებელი მიმოხილვა

- 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის მიხედვით ნაერთი ბიუჯეტის დეფიციტის (GFSM 2001) მოსალოდნელი მაჩვენებელი 2020 წლისთვის მცირედით გაუარესების ტენდენციას ავლენს და მშპ-თან მიმართებაში -2.6%-ს უტოლდება. ფისკალური ბალანსის მოცულობა მცირდება -3.4%-ის დონემდე, ხოლო ე.წ მოდიფიცირებული დეფიციტი, რომელიც საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან არსებული პროგრამის მეთოდოლოგიით გაინგარიშება, -2.9%-ს უტოლდება. რაც შეეხება ფისკალური პოლიტიკის მიმართულებასა და ტიპს (ფისკალური პოლიტიკის მიმართულების შეფასება ეკონომიკური ციკლის ეტაპთან მიმართებაში), საბიუჯეტო ოფისის მაკროეკონომიკურ პროგნოზებზე დაყრდნობით საშუალოვადიანი პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელია უარყოფითი ფისკალური პოზიცია, რაც მიუთითებს ფისკალურ კონსოლიდაციაზე. ამასთან, უარყოფით ფისკალურ პოზიციას თან ერთვის გამოშვების დადებითი გაპი, რაც შესაძლებელია ანტიციკლური ფისკალური პოლიტიკის მანიშნებელი იყოს. ხოლო, უშუალოდ, 2020 წლისათვის მოსალოდნელია ფისკალური ექსპანსია და ანტიციკლური ფისკალური პოლიტიკა.
- სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები 2020 წლისთვის განსაზღვრულია 14,040 მლნ ლარის დონეზე, რაც 2019 წლის საგეგმო მაჩვენებლის დონეს მნიშვნელოვნად, 1,176 მლნ ლარით (9.1%-ით) აჭარბებს. აღსანიშნავია, რომ ზრდის მაჩვენებელი გაცილებით მაღალია წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით (2019 წლის დამტკიცებული გეგმით შემოსულობების ზრდა წინა წელთან შედარებით განსაზღვრულია 1.3%-ის დონეზე). შემოსავლების საპროგნოზო სიდიდე 547.3 მლნ ლარით (5.2%-ით) იზრდება და 11,035 მლნ ლარს შეადგენს. თავის მხრივ, შემოსულობების მაჩვენებელზე გავლენას ახდენს, ერთი მხრივ, გადასახდების მნიშვნელოვანი 7%-იანი მატება და მერე მხრივ - გრანტების საპროგნოზო მაჩვენებლის 48%-იანი კლება.
- 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის წარმოდგენილი კანონპროექტის თანდართული 2020-2023 წწ. ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტის მიხედვით, ნაერთი ბიუჯეტის ხარჯები 11,275 მლნ ლარს უტოლდება და 2019 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელს 844 მლნ ლარით აღემატება, მ.შ. სოციალური უზრუნველყოფის მიმართულებით გასაწევი ხარჯები იმატებს 438 მლნ ლარით, ხოლო სახელმწიფო მოხმარების (შრომის ანაზღაურება და საქონელი და მომსახურება) ზრდის მაჩვენებელი 116.2 მლნ. ლარს შეადგენს.
- სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები განსაზღვრულია 14,212 მლნ ლარის დონეზე და 2019 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმასთან შედარებით ზრდის მაჩვენებელი 8.6%-ს შეადგენს. გადასახდელებს ცალკეულ კომპონენტებთან მიმართებაში, მიმდინარე წლის გეგმურ მაჩვენებლებთან შედარებით არსებითი ზრდა გათვალისწინებულია ხარჯების (ე.წ. მიმდინარე ხარჯების) მუხლით გადასახდელებისათვის. კერძოდ, ზრდის მაჩვენებელი 1,029 მლნ ლარს (10.7%-ს) შეადგენს, რაც ძირითადად უკავშირდება სოციალური უზრუნველყოფის (451.1 მლნ ლარით) და გრანტების მუხლით (107 მლნ ლარით) ხარჯების არსებით ზრდას.
- საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელების სახით წარმოდგენილი კანონპროექტით გათვალისწინებულია საპროგნოზო მაჩვენებლის ზრდა 376 მლნ ლარით მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმასთან შედარებით, რაც ძირითადად უკავშირდება დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსების 110 მლნ ლარით და ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერების 50.4 მლნ ლარით ზრდას, ასევე

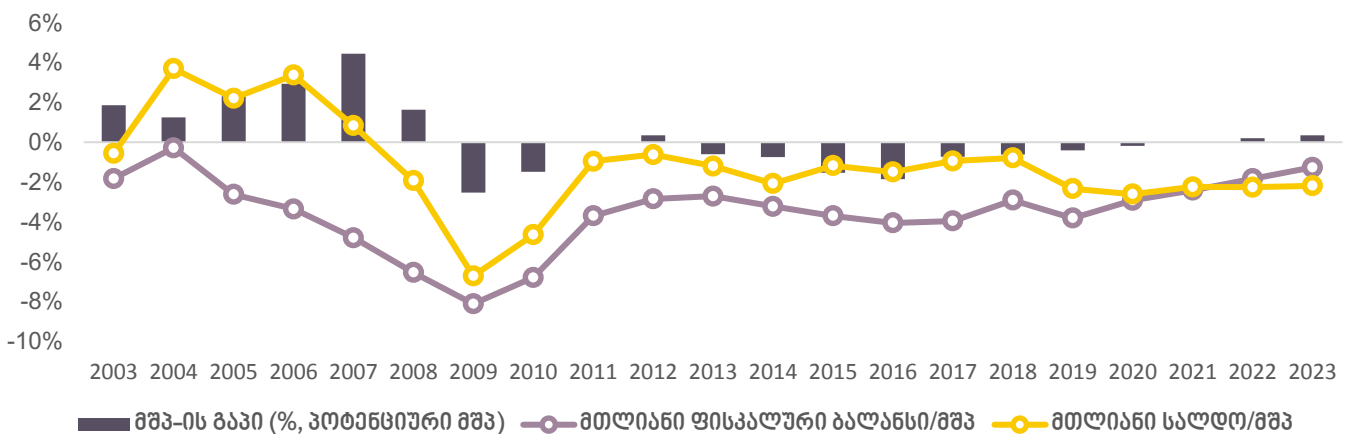
საგარეო და საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურების და დაფარვის ზრდას (შესაბამისად, 90 მლნ ლარით და 66 მლნ ლარით).

- რაც შეეხება 2019 წლის გეგმურ მაჩვენებლებთან მიმართებით პრიორიტეტების ცვლილებას, არსებითად იზრდება ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მიმართულებით გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრები (371 მლნ ლარი), ძირითადად მოსახლეობის სოციალური დაცვის საბიუჯეტო პროგრამის ხარჯზე (პროგრამული კოდი 27 02). ასევე, მნიშვნელოვნად იზრდება რეგიონალური განვითარების, ინფრასტრუქტურისა და ტურიზმის მიმართულებით გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრების ოდენობა (179 მლნ ლარი). აღნიშნული ცვლილება ძირითადად უკავშირდება ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისა (პროგრამული კოდი 25 07) და წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციის (პროგრამული კოდი 25 04) საბიუჯეტო პროგრამების ასიგნებათა ზრდას. არსებითად იზრდება, ასევე, ინსტიტუციონალური განვითარებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიმართულებით გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრები (64 მლნ ლარი), ძირითადად არჩევნების ჩატარების ღონისძიებებისა (პროგრამული კოდი 06 04) და სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებისა და მართვის, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელების (პროგრამული კოდი 26 01) საბიუჯეტო პროგრამების ხარჯზე.
- ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობები განსაზღვრულია 2,755 მლნ ლარის დონეზე, რაც 2019 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ ანალოგიურ მაჩვენებელს 569 მლნ ლარით (26%) აღემატება. ზრდა ძირითადად გათვალისწინებულია საშინაო ვალდებულებების წმინდა ზრდის მაჩვენებლის 400 მლნ ლარით მატების საფუძველზე.

ძირითადი ფისკალური ინდიკატორები

კონკრეტული პერიოდისათვის ფისკალური გარემოს ანალიზისას მნიშვნელოვანია შეფასდეს ფისკალური პოლიტიკის მიმართულება - ექსპანსიური თუ შემზღუდველი. ექსპანსიური (მასტიმულირებელი) ფისკალური პოლიტიკა გულისხმობს გადასახადების შემცირების ან ხარჯვითი ნაწილის ზრდის გავლენით დეფიციტის ზრდას, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლებელია ხელი შეუწყოს ეკონომიკის სტიმულირებას ეკონომიკური აქტივობის შენელების დროს. საპირისპირო მიმართულების ფისკალურ ღონისძიებებს წარმოადგენს შემზღუდველი ფისკალური პოლიტიკა. ამასთან, არსებითია ფისკალური პოლიტიკის მიმართულების შეფასება ეკონომიკური ციკლის ეტაპთან მიმართებაში, რაც შესაძლებელია შეფასდეს გამოშვების (მშპ-ს) პოტენციური დონიდან ფაქტიური გამოშვების გადახრის მიმართულებითა და ზომით. მაგალითად, ექსპანსიური (მასტიმულირებელი) ფისკალური პოლიტიკის განხორციელებას ეკონომიკური აქტივობის შენელებისას და პირიქით, შემზღუდველი ფისკალური პოლიტიკის განხორციელებას ეკონომიკური ბუმის პერიოდში ანტიციკლურ ფისკალურ პოლიტიკად მოიხსენიებენ, რამდენადაც ამ შემთხვევაში ფისკალური პოლიტიკა მიზნად ისახავს ეკონომიკური ციკლის გავლენის განეიტრალებას ეკონომიკაზე. თუმცა, არსებობს შემთხვევები, როდესაც მისაღებად მიიჩნევა არა ანტიციკლური, არამედ პროციკლური ფისკალური პოლიტიკა, მაგალითად, მაღალი საგარეო დისბალანსის პირობებში. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ქვემოთ წარმოდგენილი ანალიზი მიზნად ისახავს ერთი მხრივ, ფისკალური პოლიტიკის ძირითადი მიმართულების შეფასებას, ხოლო, მეორე მხრივ, აღნიშნული მიმართულების ანალიზს ეკონომიკური ციკლის ეტაპთან მიმართებაში.

აღსანიშნავია, რომ სხვადასხვა ანალიტიკური მიზნისთვის გამოიყენება სხვადასხვა ტიპის სალდო, რომელთა შედარება მნიშვნელოვანია საერთო სურათის მისაღებად. ბიუჯეტის მთლიანი სალდო გაიანგარიშება საერთაშორისო სავალუტო ფონდის სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს (GFSM 2001) სტანდარტის მიხედვით. გარდა ამისა, ფისკალური პოლიტიკის ანალიზისთვის გამოიყენებულია მთლიანი ფისკალური ბალანსი, რომელიც ამავე სისტემის 1986 წლის სახელმძღვანელოს (GFSM 1986) შესაბამისად ითვლება.

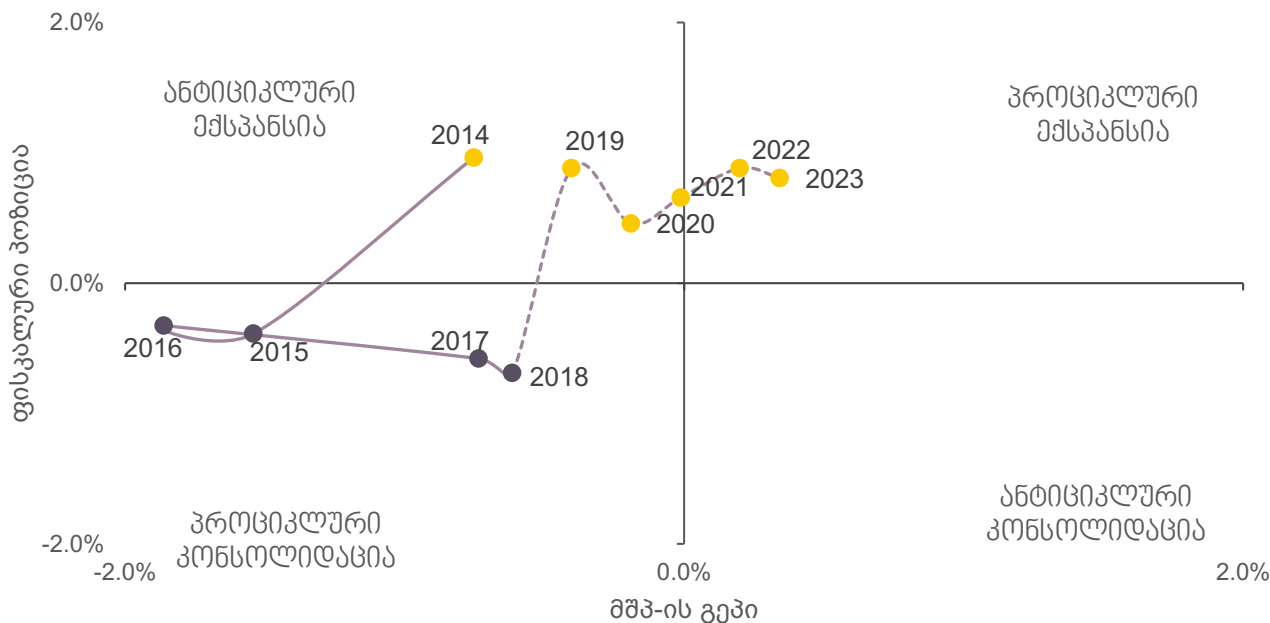
დიაგრამა 1: მშპ-ის ბაჟი, ნაერთი ბიუჯეტის მთლიანი სალდო და მთლიანი ფისკალური ბალანსი (2000 - 2023 წწ.). წყარო: კარლამუნდის საბიუჯეტო ოფისის გაანგარიშება.

როგორც დიაგრამა 1-დან ჩანს, 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონის პროექტის მიხედვით ნაერთი ბიუჯეტის დეფიციტის (GFSM 2001) მოსალოდნელი მაჩვენებელი 2020

წლისთვის მცირედით გაუარესების ტენდენციას ავლენს და მშპ-თან მიმართებაში -2.6%-ს უტოლდება. რაც შეეხება ფისკალური ბალანსის მოცულობას, 2020 წლისათვის ფისკალური ბალანსის მოცულობა მცირდება -3.4% ის დონემდე. რაც შეეხება ე.წ მოდიფიცირებულ დეფიციტს, რომელიც საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან არსებული პროგრამის მეთოდოლოგიით გაინგარიშება, აღნიშული მაჩვენებელი -2.9%-ს უტოლდება.

რაც შეეხება ფისკალური პოლიტიკის მიმართულებასა და ტიპს (ფისკალური პოლიტიკის მიმართულების შეფასება ეკონომიკური ციკლის ეტაპთან მიმართებაში), საბიუჯეტო ოფისის მაკროეკონომიკურ პროგნოზებზე დაყრდნობით საშუალოვადიანი პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელია უარყოფითი ფისკალური პოზიცია, რაც მიუთითებს ფისკალურ კონსოლიდაციაზე¹. ამასთან, უარყოფით ფისკალურ პოზიციას თან ერთვის გამოშვების დადებით გაპი, რაც შესაძლებელია ანტიციკლურ ფისკალური პოლიტიკის მანიშნებელი იყოს. ხოლო, უშუალოდ, 2020 წლისათვის მოსალოდნელია ფისკალური ექსპანსია და ანტიციკლური პოლიტიკა.

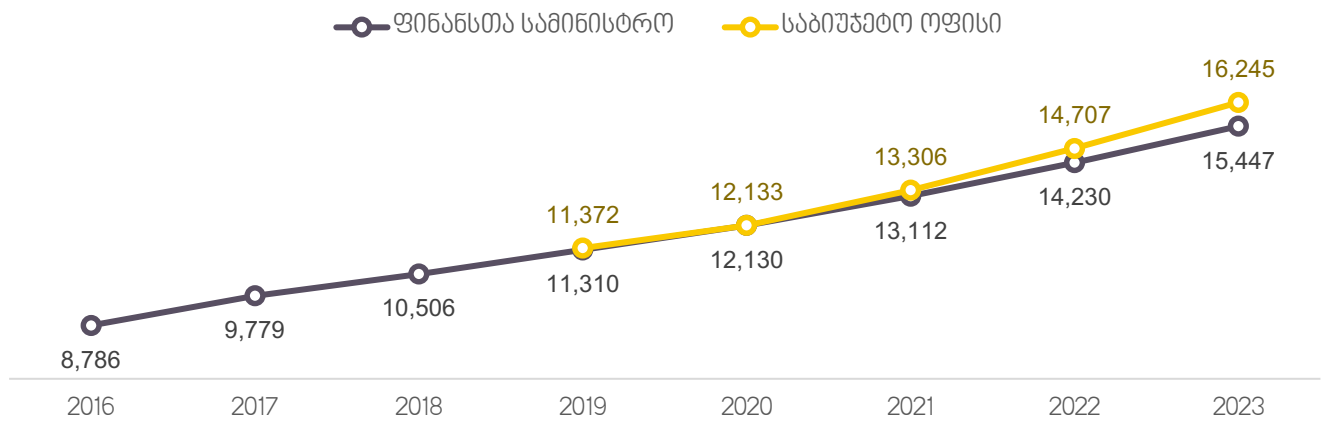
რაც შეეხება საშუალოვადიან პერიოდს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი შეფასების თანახმად, მოსალოდნელია დადებითი ფისკალური პოზიცია, რაც მიუთითებს ფისკალურ ექსპანსიაზე. ამასთან, დადებით ფისკალურ პოზიციას თან ერთვის გამოშვების დადებითი გაპი, რაც შესაძლებელია პროციკლური ფისკალური პოლიტიკის მანიშნებელი იყოს (იხ. დიაგრამა #2).

დიაგრამა 2: ფისკალური პოზიცია და მშპ-ის გაპი. წყარო: პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის გაანგარიშება.

სამინისტროსა და ოფისის შეფასებებს შორის არსებული სხვაობა შესაძლებელია საშუალოვადიან პერიოდში ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლებს შორის მნიშვნელოვანი განსხვავებით განიმარტოს.

¹ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის კვლევით პუბლიკაციაში „ფისკალური პოლიტიკის შეფასება საქართველოსთვის: მიმართულება, ციკლურობა, მანევრირების რესურსი“.

დიაგრამა 3: ნაერთი ბიუჯეტის საბადასახადო შემოსავლების პროგნოზი

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები 2020 წლისთვის განსაზღვრულია 14,040 მლნ ლარის დონეზე, რაც 2019 წლის საგეგმო მარჯვენელის დონეს მნიშვნელოვნად, 1,176 მლნ ლარით (9.1%-ით) აჭარბებს. აღსანიშნავია, რომ ზრდის მარჯვენელი გაცილებით მაღალია წინა წლის ანალოგიურ მარჯვენებელთან შედარებით (2019 წლის დამტკიცებული გეგმით შემოსულობების ზრდა წინა წელთან შედარებით განსაზღვრულია 1.3%-ის დონეზე, თუმცა 2018 წელსაც ზრდის ტემპი 9.3%-ს შეადგენდა).

	2018 წელი შესრულება	2019 წელი გეგმა	2019 წელი 8 თვე შესრულება	2019 წ. 8 თვე წლიურ გეგმასთან	2020 წელი პროექტი	2020 პროექტი / 2019 გეგმა	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება
სულ შემოსულობები	12,693.4	12,863.8	7,824.1	60.8%	14,040.0	1,176.3	9.1%
შემოსავლები	10,595.6	10,487.7	6,943.1	66.2%	11,035.0	547.3	5.2%
ბადასახადები	9,696.0	9,645.0	6,314.9	65.5%	10,320.0	675.0	7.0%
გრანტები	404.0	382.7	290.7	76.0%	200.0	-182.7	-47.7%
სხვა შემოსავლები	495.7	460.0	337.5	73.4%	515.0	55.0	12.0%
არაფინანსური აქტივების კლება	101.0	70.0	47.9	68.4%	120.0	50.0	71.4%
ფინანსური აქტივების კლება	119.2	120.0	73.0	60.8%	130.0	10.0	8.3%
ვალდებულებების ზრდა	1,877.6	2,186.1	760.1	34.8%	2,755.0	569.0	26.0%
საბარაო	1,455.3	1,686.1	441.9	26.2%	1,855.0	169.0	10.0%
საშინაო	422.3	500.0	318.1	63.6%	900.0	400.0	80.0%

ცხრილი 1: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები 2018-2020 წლებში (მლნ ლარი).

კანონპროექტით გათვალისწინებული შემოსულობების მარჯვენელის ზრდის წარმოდგენილი ტემპი ძირითადად უკავშირდება შემოსავლებისა და ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების საპროგნოზო მარჯვენებელთან მნიშვნელოვან მატებას (ზრდა თითქმის

თანაბრად - 547 მლნ ლარით და 569 მლნ ლარით ნაწილდება აღწერილი სახის შემოსულობებზე).

წარმოდგენილი კანონპროექტით შემოსავლების (მოიცავს გადასახადებს, გრანტებსა და სხვა შემოსავლებს) საპროგნოზო სიდიდე 547.3 მლნ ლარით (5.2%-ით) იზრდება და 11,035 მლნ ლარს შეადგენს. თავის მხრივ, შემოსულობების მარჯვენებელზე გავლენას ახდენს, ერთი მხრივ, გადასახადების მნიშვნელოვანი 7%-იანი მატება და მეორე მხრივ - გრანტების საპროგნოზო მარჯვენებლის 48%-იანი კლება.

საგადასახადო შემოსავლების ანალიზისას, უპირველეს ყოვლისა, საყურადღებოა განხილულ იქნას ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები, როგორც საბაზისო, ისე მაკროეკონომიკური გარემოს საბაზისოსაგან განსხვავებული სცენარებით. სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონპროექტს თანდართულ ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების დოკუმენტით, 2020 წლისათვის ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მარჯვენებელი 12,130 მლნ ლარს შეადგენს, რაც 2019 წლისათვის მოსალოდნელ მარჯვენებელს 7.3%-ით აღემატება.

		2019	2020	2021	2022	2023
პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისი	გადასახადები (მლნ ლარი)	11,372	12,133	13,306	14,707	16,245
	ზრდის ტემპი (%)	8.2%	6.7%	9.7%	10.5%	10.5%
	პირდაპირი	4,932	5,219	5,815	6,509	7,299
	არაპირდაპირი	6,440	6,914	7,491	8,198	8,946
მთავრობა	გადასახადები (მლნ ლარი)	11,310	12,130	13,112	14,230	15,447
	ზრდის ტემპი (%)	7.6%	7.3%	8.1%	8.5%	8.6%
	პირდაპირი	4,924	5,252	5,671	6,176	6,726
	არაპირდაპირი	6,386	6,878	7,441	8,054	8,721

ცხრილი 2: საგადასახადო შემოსავლები (2019-2023 წწ)

როგორც ცხრილი #2-დან ჩანს, პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის შეფასებით, 2019 წლისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების ჯამური საპროგნოზო მოცულობა შეადგენს 11,372 მლნ ლარს, ხოლო 2020 წლისათვის - 12,133 მლნ ლარს, რაც მცირედით აღემატება 2019 წლის მთავრობის საპროგნოზო მარჯვენებელს, ხოლო 2020 წლის საპროგნოზო მარჯვენებელს - თითქმის ემთხვევა (თუმცა შესამჩნევად განსხვავებულია პირდაპირი და არაპირდაპირი გადასახადების საპროგნოზო სიდიდეები). მოცემულ საპროგნოზო მარჯვენებლებს შორის განსხვავება, თავის მხრივ, უკავშირდება პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის ეკონომიკური ზრდისა და ინფლაციის საპროგნოზო მარჯვენებლების განსხვავებას მთავრობის საპროგნოზო მარჯვენებლებისაგან.

როგორც უკვე აღინიშნა, ცალკეული დისკრეციული ცვლილებების გავლენის (მათ შორის, ფინანსური სექტორის ახალი რეგულაციების) შეფასებისა და სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ეკონომიკური გარემოს საპროგნოზო მარჯვენებლების განახლების საფუძველზე, პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის საბოლოო საპროგნოზო მარჯვენებლები (დეკემბერი, 2019), როგორც რეალური, ისე ფისკალური სექტორებისათვის, შესაძლებელია განსხვავდებოდეს წარმოდგენილი პროგნოზებისაგან.

რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლებს, 2020 წლის საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა 10,320 მლნ ლარის დონეზე განისაზღვრა, რაც 675 მლნ ლარით (7%-ით) აჭარბებს 2019 წლის საგეგმო მარჯვენებელს.

2020 წლის პროგნოზით გათვალისწინებულია მიმდინარე წელთან შედარებით დამატებული ღირებულების, საშემოსავლო და მოგების გადასახადების ზრდა, შესაბამისად, 7.4%-ით, 7.2%-ით და 21.6%-ით, რაც ნომინალურ გამოსახულებაში ჯამურად შეადგენს 696 მლნ ლარს. რაც შეეხება აქციზს, სააქციზო შემოსავლების საპროგნოზო სიდიდე მცირდება 5.6%-ით (82 მლნ ლარით).

უნდა აღინიშნოს, რომ გადასახადების საპროგნოზო სიდიდეები ძირითადად განისაზღვრულია მიმდინარე წელს გადასახადების საგეგმო მარჯვენებლების შესრულების მდგომარეობისა და 2020 წლისთვის ეკონომიკის ნომინალური ზრდის პროგნოზების შესაბამისად, აგრეთვე, სხვა გარემოებების გათვალისწინებით. კერძოდ: მოგების გადასახადის საპროგნოზო მოცულობაში გათვალისწინებულია, ასევე, BP-ის მიერ (ახალი ნავთობსადენის აშენებიდან გამომდინარე) მოგების გადასახადის სახით გადასახდელი თანხის ზრდა, დღგ-ს მარჯვენებელში - ერთჯერადი ოპერაციების შედეგად მიღებული დაახლოებით 100 მლნ ლარის ეფექტი, ხოლო სააქციზო შემოსავლებში - საგადასახადო კოდექსში მოსალოდნელი ცვლილებები, რომლის მიხედვითაც შეიცვლება თუთუნის დაბეგვრის განაკვეთები (აქციზთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს, რომ მიმდინარე წლის შესრულება ხასიათდება დანაკლისით, რაც დაკავშირებულია მიმდინარე წლის განმავლობაში თამბაქოს მოხმარების სტრუქტურის მნიშვნელოვან ცვლილებასთან, კერძოდ თამბაქოს ნაწარმის, თუთუნის, მოხმარების მნიშვნელოვან ზრდასთან, რომლის დაბეგვრა პრაქტიკაში მინიმალური განაკვეთით ხდება).

გრანტების სახით 2020 წელს გათვალისწინებულია 200 მლნ ლარის მიღება, მათ შორის, საბიუჯეტო გრანტები განსაზღვრულია 90 მლნ ლარის, საინვესტიციო (ხარჯზე მიბმული) გრანტები - 45 მლნ ლარის, ხოლო სსიპ-ების მიერ მიღებული შემოსავლებიდან ბიუჯეტში გადმოსარიცხი გრანტები - 65 მლნ ლარის ოდენობით.

სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა, წარმოდგენილი კანონპროექტით მცირედით 12%-იანი (55 მლნ ლარით) ზრდით არის წარმოდგენილი და შეადგენს 515 მლნ ლარს.

სხვა შემოსავლების ცალკეული კომპონენტების მხრივ ცვლილებები ძირითადად უკავშირდება საკუთრებიდან შემოსავლებს, რომელიც იზრდება 20 მლნ ლარით, სანქციებს, ჯარიმებს, საურავებს (იზრდება ასევე 20 მლნ ლარით) და შერეულ და არაკლასიფიცირებულ შემოსავლებს, რომელიც იზრდება 8.5 მლნ ლარით.

სხვა შემოსავლების სტრუქტურაში გამორჩეული წილი საკუთრებიდან შემოსავლებს უკავია, რომელიც მთლიანი მოცულობის 37%-ს აღწევს და ნომინალურ გამოსახულებაში 191 მლნ ლარს უტოლდება. აქედან, პროცენტების სახით დაგეგმილია 95 მლნ ლარის (10 მლნ ლარით მეტი), დივიდენდების სახით - 71 მლნ ლარის (მ.შ.ეროვნული ბანკის მოგებიდან დივიდენდი შეადგენს 70 მლნ ლარს), ხოლო რენტის სახით 25 მლნ ლარის მიღება.

	2018 წელი შესრულება	2019 წელი გეგმა	2019 წელი 8 თვე შესრულება	2019 წ. 8 თვე წლიურ გეგმასთან	2020 წელი პროექტი	2020 პროექტი / 2019 გეგმა	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება
სხვა შემოსავლები	495.7	460.0	337.5	73.4%	515.0	55.0	12.0%
შემოსავლები საკუთრებიდან	201.6	171.0	161.1	94.2%	191.0	20.0	11.7%
პროცენტები	103.8	85.0	69.8	82.1%	95.0	10.0	11.8%
დივიდენდები	70.4	66.0	80.0	121.2%	71.0	5.0	7.6%

მ.შ. სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან	0.4	1.0	0.02	2.0%	1.0	0.0	0.0%
ეროვნული ბანკის მოგებიდან	70.0	65.0	80.0	123.1%	70.0	5.0	7.7%
რენტა	27.5	20.0	11.3	56.4%	25.0	5.0	25.0%
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	94.4	94.5	49.0	51.9%	101.0	6.5	6.9%
ჭარბები, სანაწიები და საურთავები	78.2	85.0	61.3	72.1%	105.0	20.0	23.5%
ტრანსფერები რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	121.4	109.5	66.1	60.4%	118.0	8.5	7.8%

ცხრილი 3: სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 2018-2020 წლებში (მლნ ლარი).

შემოსულობების სხვა კომპონენტები

რაც შეეხება შემოსულობების სხვა კომპონენტებს, არაფინანსური აქტივების კლებით მისაღები შემოსულობების საპროგნოზო სიდიდე განსაზღვრულია 120 მლნ ლარის ოდენობით, რაც 50 მლნ ლარით (71%-ით) აჭარბებს მიმდინარე წლის საგეგმო მარჯვენებელს. აქედან, ძირითადი აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები შემოსულობების საპროგნოზო მარჯვენებელი გაზრდილია 48 მლნ ლარით და შეადგენს 105 მლნ ლარს, ხოლო მიწის რეალიზაციიდან შემოსულობების საპროგნოზო მარჯვენებელი განსაზღვრულია 15 მლნ ლარის დონეზე (ამ მიმართულებით გათვალისწინებულია 5-ჯერ მეტი ოდენობით შემოსულობის მიღება). რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზიიდან შემოსულობებთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს, რომ 2020 წლის ბიუჯეტში აღნიშნული მიმართულებით თანხების მიღება გათვალისწინებული არ არის (რასთან დაკავშირებითაც განმარტება წარმოდგენილი არ არის).

	2018 წელი შესრულება	2019 წელი გეგმა	2019 წელი 8 თვე შესრულება	2019 წ. 8 თვე წლიურ გეგმასთან	2020 წელი პროექტი	2020 პროექტი / 2019 გეგმა	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება
არაფინანსური აქტივების კლება	101.0	70.0	47.9	68.4%	120.0	50.0	71.4%
ძირითადი აქტივები	80.4	57.0	30.5	53.5%	105.0	48.0	84.2%
მათერიალური მარაგები	0.01		0.01			0.00	
არაწარმოებული აქტივები	20.6	13.0	17.4	133.5%	15.0	2.0	15.4%
მ.შ. მიწა	8.3	3.0	5.1	169.2%	15.0	12.0	400.0%
რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზია	12.3	10.0	12.3	122.8%	0.0	-10.0	-100.0%

ცხრილი 4: სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები არაფინანსური აქტივებით ოპერაციებიდან 2018-2020 წლებში (მლნ ლარი).

ფინანსური აქტივების კლების მარჯვენებელი განისაზღვრა 130 მლნ ლარის ოდენობით, რაც ძირითადად მოდის სესხების დაბრუნებით მისაღებ თანხებზე.

სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები

სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების მიხედვით 4 უმსხვილესი სამთავრობო პრიორიტეტი 2018-2019 წლების მსგავსად კვლავ არის:

- ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა: ჯამური დაფინანსება: 4 299.3 მლნ ლარი, რომლის 99,96 %-ს წარმოადგენს საბიუჯეტო სახსრებს.
- თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება: ჯამური დაფინანსება: 2 311.6 მლნ ლარი, რომლის 89.7 %-ს წარმოადგენს საბიუჯეტო სახსრებს.
- რეგიონალური განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი: 2 265,8 მლნ ლარი, რომლის 97.2 %-ს წარმოადგენს საბიუჯეტო სახსრებს.
- განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება: 1 805,5 მლნ ლარი, რომლის 77.7 %-ს წარმოადგენს საბიუჯეტო სახსრებს.

2020 წლისთვის მე-5 უმსხვილესი სამთავრობო პრიორიტეტი არის მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება (422.9 მლნ ლარი), თუმცა აღნიშნული პრიორიტეტის მხოლოდ 62.8% ფინანსდება საბიუჯეტო სახსრებით. საბიუჯეტო დაფინანსების გათვალისწინებით, 2018-2019 წლების მსგავსად, 2020 წლისთვისაც მე-5 უმსხვილესი სამთავრობო პრიორიტეტი კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი (ჯამური დაფინანსება 382.6 მლნ ლარი, რომლის 93.7% არის საბიუჯეტო სახსრები).

რაც შეეხება 2019 წლის გეგმურ მაჩვენებლებთან მიმართებით პრიორიტეტების ცვლილებას, არსებითად იზრდება ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მიმართულებით გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრები (371 მლნ ლარი), ძირითადად მოსახლეობის სოციალური დაცვის საბიუჯეტო პროგრამის ხარჯზე (პროგრამის სახაზინო კოდი 27 02). ასევე, მნიშვნელოვნად იზრდება რეგიონალური განვითარების, ინფრასტრუქტურისა და ტურიზმის მიმართულებით გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრების ოდენობა (179 მლნ ლარი). აღნიშნული ცვლილება ძირითადად უკავშირდება ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისა (პროგრამის სახაზინო კოდი 25 07) და წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციის (პროგრამის სახაზინო კოდი 25 04) საბიუჯეტო პროგრამების ასიგნებათა ზრდას. არსებითად იზრდება, ასევე, ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიმართულებით გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრების (64 მლნ ლარი), ძირითადად არჩევნების ჩატარების ღონისძიებებისა (პროგრამის სახაზინო კოდი 06 04) და სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებისა და მართვის, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელების (პროგრამის სახაზინო კოდი 26 01) საბიუჯეტო პროგრამების ხარჯზე. მნიშვნელოვნად იზრდება მაკროეკონომიკური სტაბილურობისა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების მიმართულებით გამოყოფილი საბიუჯეტო სახსრებიც (62 მლნ ლარი), ძირითადად სახელმწიფო ქონების მართვის (პროგრამის სახაზინო კოდი 24 06) საბიუჯეტო პროგრამის ხარჯზე.

რაც შეეხება გადახდელების ეკონომიკურ კლასიფიკაციას, უპირველეს ყოვლისა, აუცილებელია ნაერთი ბიუჯეტის გადასახდელების ძირითადი კომპონენტების, კერძოდ, სახელმწიფო მოხმარებისა და სახელმწიფო ინვესტიციების დინამიკის ანალიზი, რაც ასახავს ფისკალური პოლიტიკის წარმოდგენილ მიმართულებებს. აღნიშნული განსაკუთრებით

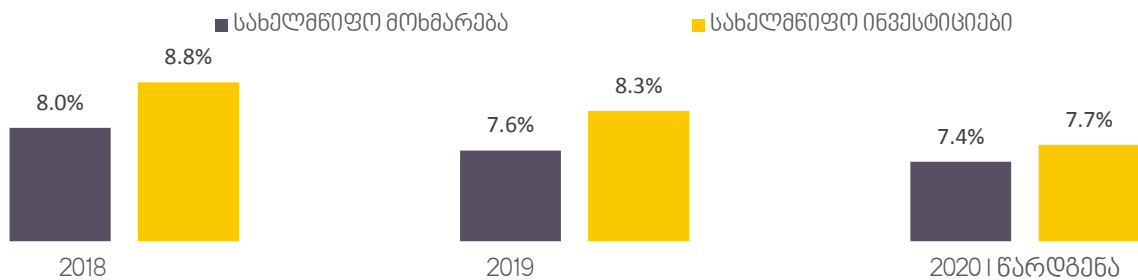
საყურადღებოა იმის გათვალისწინებით, რომ ფისკალური პოლიტიკის ეკონომიკური გავლენა მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია გამოყენებულ ფისკალურ ინსტრუმენტზე, ვინაიდან მთავრობის მოხმარებისა (შრომის ანაზღაურება და საქონელი და მომსახურება) და ინვესტიციების (არაფინანსური+ფინანსური აქტივების ზრდა) გავლენა რეალურ მშპ-ზე განხვავდება, როგორც მასშტაბის, ისე ხანგრძლივობის მიხედვით.

საქართველოს 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის წარმოდგენილი კანონპროექტს თანდართული 2020- 2023 წწ. ქვეყნის ძირითადი მონაცემების და მიმართულებების დოკუმენტის მიხედვით, წაერთი ბიუჯეტის ხარჯები 11 275 მლნ. ლარს უტოლდება და 2019 წლის საპროგნოზო მაჩვენებელს 844 მლნ ლარით აღემატება, მათ შორის სახელმწიფო მოხმარების (შრომის ანაზღაურება და საქონელი და მომსახურება) ზრდის მაჩვენებელი 116.2 მლნ. ლარს შეადგენს. ამავდროულად, იზრდება არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლით გადასახდელები (ე.წ. კაპიტალური ხარჯები), რომლის საპროგნოზო მოცულობა 3 548 მლნ. ლარს უტოლდება და 2019 წლის მოსალოდნელ მაჩვენებელზე 68 მლნ. ლარით (2%-ით) მეტია. ჯამურად, 2020 წლისათვის სახელმწიფო ინვესტიციების საპროგნოზო მოცულობა (არაფინანსური და ფინანსური აქტივების ზრდა) 3 725 მლნ. ლარს უტოლდება და 2019 წლის მოსალოდნელ მაჩვენებელს 0.4%-ით (15 მლნ. ლარით) აღემატება.

აღნიშნული მაჩვენებლების დინამიკის მშპ-სთან მიმართების მიხედვით, მნიშვნელოვანია რომ 2019 წლის მოსალოდნელ მაჩვენებლებთან შედარებით სახელმწიფო მოხმარება (%-ულად მშპ-სთან) კლების ტენდენციას ავლენს და 2018 წლისათვის 8%-იდან 7.4%-მდე მცირდება, ასევე სახელმწიფო ინვესტიციების მაჩვენებელიც (%-ულად მშპ-სთან) კლებულობს 8.3%-იდან 8%-მდე, რაც ძირითადად უკავშირდება არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლით გადასახდელების კლების გავლენას.

	2018 წელი ფაქტი	2019 წელი გეგმა	2020 წელი პროექტი (I წარღგენა)	2020 წ. პროექტი/2019 წ. გეგმა სხვაობა	2020 წ. პროექტი/ 2019 წ. გეგმა ზრდის ტემპი
ხარჯები	9,492.80	10,432.00	11,275	844.00	8.1%
სახელმწიფო მოხმარება	3,268.60	3,385.00	3,574.00	189.00	5.6%
შრომის ანაზღაურება	1,684.80	1,785.00	1,872.00	87.00	4.9%
საქონელი და მომსახურება	1,583.80	1,600.00	1,702.00	102.00	6.4%
სახელმწიფო ინვესტიციები	3,595.50	3,710.00	3,725.00	15.00	0.4%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,859.90	3,480.00	3,548.00	68.00	2.0%
ფინანსური აქტივების ზრდა	735.6	230	177	-53.00	-23.0%

ცხრილი 5 : წაერთი ბიუჯეტის მაჩვენებლები (მლნ ლარი: 2018-2020 წწ.).

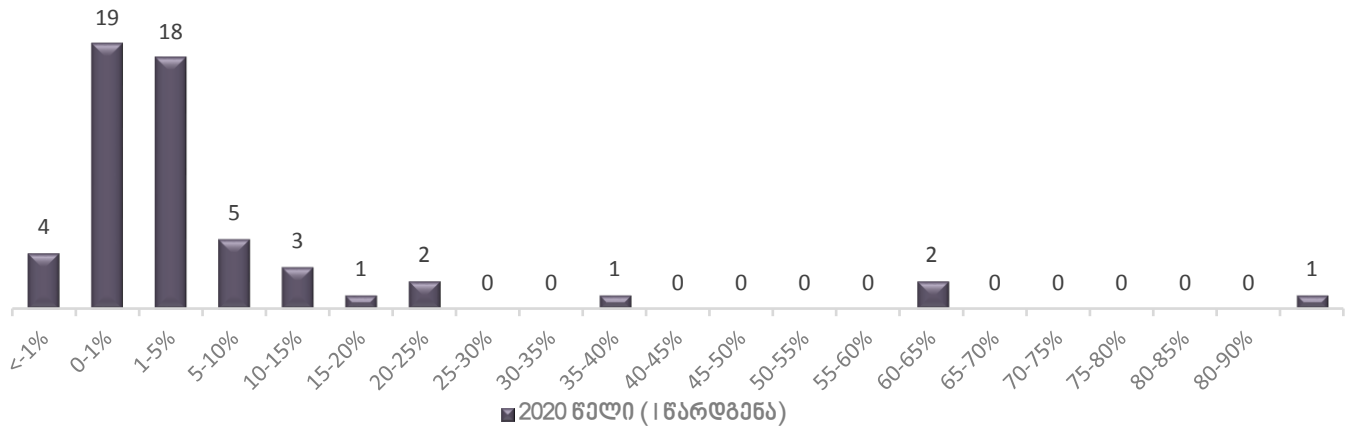
დიაგრამა 4: სახელმწიფო მოხმარებისა და ინვესტიციების დინამიკა (%-ულად მშპ-სთან);(2018-2020 წწ.).

რაც შეეხება სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელებს, 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონპროექტით, სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები განსაზღვრულია 14,212 მლნ ლარის დონეზე და 2019 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმასთან შედარებით გადასახდელების ზრდის ტემპი 8.6%-ს შეადგენს. გადასახდელების ცალკეულ კომპონენტებთან მიმართებაში, მიმდინარე წლის გეგმურ მარჯვენებლებთან შედარებით გათვალისწინებულია არსებითი ზრდა ვალდებულებების კლების მუხლით გადასახდელებისათვის 63.9 მლნ ლარით (6.8%-ით) შეადგენს, ასევე არსებითად იზრდება ხარჯების (ე.წ. მიმდინარე ხარჯები) მუხლით გადასახდელები - 1,029.2 მლნ ლარით (10.7%-ით), რაც ძირითადად უკავშირდება სოციალური უზრუნველყოფის (451.1 მლნ ლარით) და გრანტების მუხლით (107 მლნ ლარით) ხარჯების არსებით ზრდას. ხარჯების სხვა კომპონენტებიდან ნომინალურ გამოსახულებაში ყველაზე არსებითი ზრდა ვლინდება სხვა(106.1 მლნ ლარით) და პროცენტის(96 მლნ ლარით) ხარჯები და ასევე გათვალისწინებულია შრომის ანაზღაურების მუხლით ხარჯების ზრდა 91.3 მლნ ლარით (6.2%-ით). ამასთან, არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლით გადასახდელებისათვის(ე.წ. კაპიტალური ხარჯების) 49,3 (2.3%) მლნ ლარით ზრდაა გათვალისწინებული.

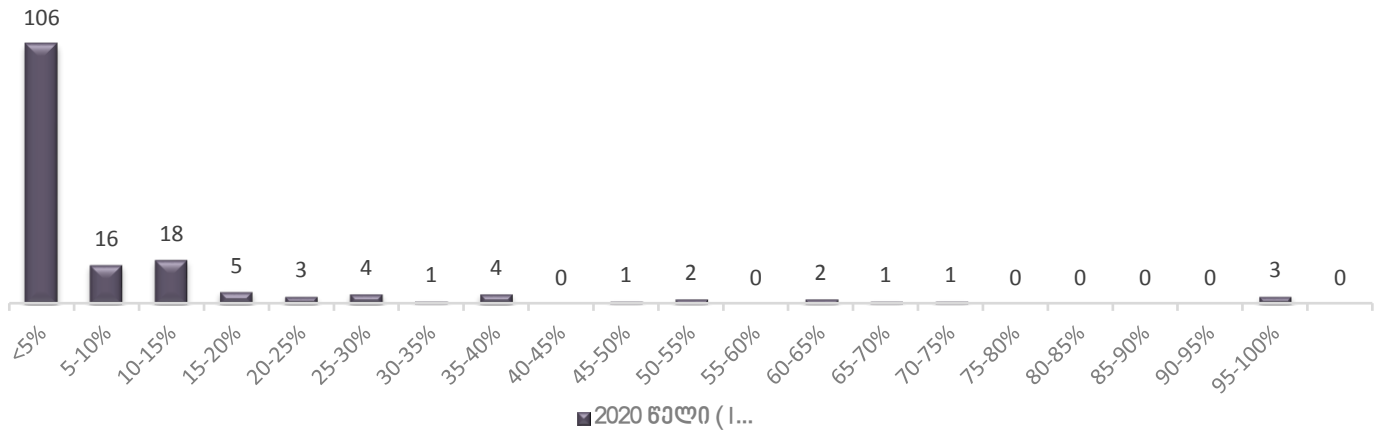
	2018 წლის შესრულება	2019 წლის გეგმა	2019 წლის 8 თვე შესრულება	2019 8 თვე წლიურ გეგმასთან %-ულად	2020 წლის პროექტი	2020 პროექტი / 2019 გეგმა	
						სხვაობა	%-ული ცვლილება
სულ გადასახდელები	12,590.2	13,090.0	8,075.5	61.7%	14,211.9	1,121.9	8.6%
ხარჯები	9,543.7	9,641.1	6,281.4	65.2%	10,670.3	1,029.2	10.7%
შრომის ანაზღაურება	1,407.6	1,470.7	944.3	64.2%	1,562.0	91.3	6.2%
საქონელი და მომსახურება	1,288.3	1,218.2	804.7	66.1%	1,321.4	103.2	8.5%
პროცენტი	513.0	624.0	414.1	66.4%	720.0	96.0	15.4%
სუბსიდიები	419.5	443.8	307.0	69.2%	517.4	73.6	16.6%
გრანტები	1,332.0	544.3	376.7	69.2%	652.2	107.9	19.8%
სოციალური უზრუნველყოფა	3,501.3	3,866.9	2,589.3	67.0%	4,318.0	451.1	11.7%
სხვა ხარჯები	1,082.0	1,473.2	845.1	57.4%	1,579.3	106.1	7.2%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,912.2	2,152.3	1,070.4	49.7%	2,201.6	49.3	2.3%
ფინანსური აქტივების ზრდა	381.1	362.7	138.8	38.3%	342.2	-20.5	-5.6%
ვალდებულებების კლება	753.2	933.9	584.9	62.6%	997.7	63.9	6.8%

ცხრილი 6: სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები (მლნ ლარი).

მხარტავი დაწესებულებების ასიგნებების დინამიკის მიხედვით, 2019 წლის გეგმასთან მიმართებაში, მხარტავი დაწესებულებების უდიდესი ნაწილისათვის ასიგნებების ზრდის ტემპი 20%-ს არ აღემატება, ამასთან, 17 მხარტავი დაწესებულებისათვის ასიგნებები ნარჩუნდება 2019 წლის გეგმით განსაზღვრულ დონეზე. რაც შეეხება პროგრამების დონეზე დინამიკას, პროგრამების უმრავლესობისათვის ასიგნებები ნარჩუნდება 2019 წლის დონეზე/მცირდება 10%-ზე ნაკლები ოდენობით ან ზრდის ტემპი 0%-15% ინტერვალში მერყეობს. 2019-2020 წწ. პერიოდისათვის ასიგნებების %-ული ცვლილების სიხშირეთა განაწილება მხარტავი დაწესებულებებისა და პროგრამების დონეზე წარმოდგენილია დიაგრამებზე #5 და #6.

დიაგრამა 5: სიხშირეთა განაწილება მხარჯავი დაწესებულებების დონეზე

დიაგრამა 6: სიხშირეთა განაწილება საბიუჯეტო პროგრამების დონეზე

კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2020 წლის პროექტი/2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი/2019 წლის გეგმა %-ულად
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	77,214.5	27,487.1	72,569.7	45,082.6	164.0%
21 00	სსიპ - საპენსიო სააგენტო	377.2	3,800.0	5,000.0	1,200.0	31.6%
46 00	სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	4,199.7	4,200.0	7,000.0	2,800.0	66.7%
51 00	სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური	1,880.4	2,800.0	8,000.0	5,200.0	185.7%
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	8,307.8	9,500.0	12,000.0	2,500.0	26.3%
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	200,316.2	181,130.0	203,000.0	21,870.0	12.1%
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	143,707.1	136,500.0	159,000.0	22,500.0	16.5%
32 00	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	1,511,780.3	1,508,500.0	1,636,000.0	127,500.0	8.5%
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	7,375.6	6,400.0	8,000.0	1,600.0	25.0%

ცხრილი 7: მხარჯავი დაწესებულებები, რომელთათვისაც %-ულად ვლინდება ასიგნებების ყველაზე მაღალი ზრდა* (მლნ ლარი, %).

კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2020 წლის პროექტი/2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი/2019 წლის გეგმა %-ულად
03 00	საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	562.4	750.0	700.0	-50.0	-6.7%
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	20,150.7	16,800.0	16,500.0	-300.0	-1.8%
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	3,456.5	6,050.0	6,000.0	-50.0	-0.8%
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,191.1	2,965.0	2,950.0	-15.0	-0.5%
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	226,442.4	369,550.0	364,000.0	-5,550.0	-1.5%
38 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	1,623.5	2,150.0	2,110.0	-40.0	-1.9%

ცხრილი 8: მხარჯავი დაწესებულებები, რომელთათვისაც %-ულად ვლინდება ასიგნებების ყველაზე მაღალი შემცირება* (მლნ ლარი, %).

*სიხშირეთა განაწილებიდან/ცხრილებიდან ამორიცხებულია საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები, ასევე ის მხარჯავი დაწესებულებები/პროგრამები, რომლებიც აღარ არის გათვალისწინებული 2020 წლის ბიუჯეტის პროექტით, თუმცა ასახული იყო 2018-2019 წწ. ბიუჯეტში, ან რომლებიც დაემატა 2020 წლის ბიუჯეტის პროექტში

რაც შეეხება საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებს, წარმოდგენილი კანონპროექტით გათვალისწინებულია აღნიშნული ტიპის გადასახდელების საპროგნოზო მაჩვენებლის ზრდა 376 მლნ ლარით მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ გეგმასთან შედარებით, რაც ძირითადად უკავშირდება დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსების 110 მლნ ლარით და ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერების 50.4 მლნ ლარით ზრდას, ასევე საგარეო და საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურების და დაფარვის ზრდას შესაბამისად, 90 მლნ ლარით და 66 მლნ ლარით. რაც შეეხება საერთო სახელმწიფოებრივი გადასახდელების სხვა კომპონენტებს, რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის მოცულობა იზრდება 20 მლნ ლარით და განსაზღვრულია 300 მლნ ლარის დონეზე. რაც შეეხება მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდს, მისი მოცულობა ანალოგიურად შენარჩუნებულია 2019 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრული გეგმური მაჩვენებლის დონეზე და 20 მლნ ლარს შეადგენს.

	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2020 წ. პროექტი/2019 წ. გეგმა სხვაობა %-ული ცვლილება
საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	2,656,227.0	2,251,376.1	2,627,800.0	16.7%
საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	983,556.2	1,230,000.0	1,320,000.0	7.3%
საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	279,334.3	324,000.0	390,000.0	20.4%

ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	1,241,708.1	80,600.0	131,000.0	62.5%
საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	0.0	50,000.0	40,000.0	-20.0%
საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი (სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა)	0.0	280,000.0	300,000.0	7.1%
მალაღმთიანი დასახლების განვითარების ფონდი	0.0	20,000.0	20,000.0	0.0%

ცხრილი 9: სამართო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები (მლნ ლარი).

სახელმწიფო ვალდებულებების დინამიკა

სახელმწიფო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, როგორც დასაგეგმი წლისათვის, ისე საშუალოვადიან პერიოდში არსებითად იზრდება საგარეო ვალდებულებების დაფარვისა და შესაბამისად, ახალი საგარეო ვალდებულებების აღების სახსრები.

საქართველოს 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით, მიმდინარე წლის ბიუჯეტის კანონთან შედარებით გათვალისწინებულია ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობების ზრდა საშინაო წყაროებიდან მიღებული ვალდებულებების 400 მლნ ლარის ოდენობით ზრდის გავლენით. კერძოდ, ვალდებულებების ზრდის მუხლით შემოსულობები განსაზღვრულია 2,755 მლნ ლარის დონეზე, რაც 2019 წლის ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ ანალოგიურ მაჩვენებელს 569 მლნ ლარით (26%) აღემატება.

2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი ითვალისწინებს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოსთვის გამოყოფილი გრძელვადიანი საინვესტიციო კრედიტების ათვისებას 1,170 მლნ ლარის ოდენობით. ასევე, ბიუჯეტის მხარდამჭერი რესურსის სახით საქართველოში ენერგეტიკის სექტორის რეფორმის პროგრამის ფარგლებში საფრანგეთის განვითარების სააგენტოდან (AFD) 170 მლნ ლარის, საქართველოში ენერგეტიკის სექტორის რეფორმის პროგრამის ფარგლებში გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან (KfW) 195 მლნ ლარის, ევროკავშირის მაკროფინანსური დახმარების (MFA) პროგრამის ფარგლებში ევროკავშირიდან (EU) 65 მლნ ლარის, განვითარების პოლიტიკის ოპერაციის (DPO-2019) პროგრამის ფარგლებში მსოფლიო ბანკიდან (WB) 150 მლნ ლარის და სსე-ს კორპორატიზაციისა და ენერგობაზრის რეფორმის პროგრამის ფარგლებში აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) 105 მლნ ლარის ათვისებას.

სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტით გათვალისწინებულია 1,320 მლნ ლარი, საიდანაც 950 მლნ ლარი წარმოადგენს ძირითადი თანხის დაფარვას, ხოლო 370 მლნ ლარი - პროცენტის თანხას.

რაც შეეხება საშინაო ვალდებულებების ზრდას, 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტით დაგეგმილია საშინაო ვალდებულებების წმინდა ზრდა (ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა) მიმდინარე წლის გეგმური მაჩვენებლის - 900 მლნ ლარის ოდენობით. 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი ითვალისწინებს საშინაო ვალდებულებების მოსალოდნელ კლებას 1,440

მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვას - 1,400 მლნ ლარის ოდენობით და სახელმწიფო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვას (სებ-ის მიმართ ვალი) – 40 მლნ ლარის ოდენობით.

	2018 წ. ფაქტი	2019 წ. გეგმა	2020 წ. პროექტი	2019წ./2018 წ.	2020 წ./2019 წ.	
				სხვაობა	სხვაობა	%-ული ცვლილება
ვალდებულებების ზრდა	1,877,617.1	2,186,050.0	2,755,000.0	308,432.9	568,950.0	26.03%
საშინაო	422,310.4	500,000.0	900,000.0	77689.6	400,000.0	80.00%
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	422,310.4	500,000.0	900,000.0	77689.6	400000	80.00%
საგარეო	1,455,306.8	1,686,050.0	1,855,000.0	230743.2	168950	10.02%
სმსხმბი	1,455,306.8	1,686,050.0	1,855,000.0	230743.2	168950	10.02%

ცხრილი 10: სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ზრდა (ათასი ლარი).

	2018 წ. ფაქტი	2019 წ. გეგმა	2020 წ. პროექტი	2020 წ./2019 წ.	
				სხვაობა	%-ული ცვლილება
საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	1,015,000.00	1,230,000.00	1,320,000.00	90,000.00	7.32%
ვალდებულებების კლება	753,199.30	933,879.00	997,731.00	63,852.00	6.84%

ცხრილი 11: სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა.

კრედიტორები	2019			2020			ცვლილება		
	ვალუბის დაფარვა	პროცენტი	სულ	ვალუბის დაფარვა	პროცენტი	სულ	ვალუბის დაფარვა	პროცენტი	სულ
სულ	890	340	1,230	725	290	1,015	165	50	215
ავსტრია	4	0	4	4	0	4	0	0	0
კუვეიტი	5	1	6	4	1	5	1	0	1
იაპონია	15	5	20	25	6	30	-10	-1	-10
გერმანია	68	20	90	80	19	99	-12	1	-9
აშშ	6	1	7	7	1	8	-1	0	-1
სომხეთი	4	0	5	5	0	5	-1	0	0
აზერბაიჯანი	3	0	4	3	0	4	0	0	0
ირანი	2	0	3	3	1	3	-1	-1	0
ყაზახეთი	11	6	1	13	7	20	-2	-1	-19
ნიდერლანდები	0	0	1	1	0	1	-1	0	0
რუსეთი	26	6	32	32	6	38	-6	0	-6
თურქეთი	6	1	7	7	1	8	-1	0	-1
უკრაინა	0	0	0	0	0	0	0	0	0
უზბეკეთი	0	0	0	0	0	0	0	0	0
საფრანგეთი	71	4	76	64	5	69	7	-1	7
ჩინეთი	1	-	1	1	0	1	0	0	0
IDA	265	30	295	328	30	358	-63	0	-63
IBRD	35	76	111	40	96	136	-5	-20	-25
IFAD	3	1	4	5	1	6	-2	0	-2
EBRD	41	5	46	56	5	62	-15	0	-16
EIB	26	14	40	33	10	45	-7	4	-5
ADB	165	65	236	64	300	149	101	-235	87
IMF	131	2	132	146	4	150	-15	-2	-18
EU	-	0	0		1	1	0	-1	-1
CEB	-	0	1		0	0	0	0	1
AAIB	-	0	1		1	1	0	-1	0
ევროზონდები	-	0	100		102	102	0	-102	-2
თურქმენეთი	0	10	11		12	12	0	-2	-1

ცხრილი 12: კრედიტორული დავალიანებების დინამიკა (2019-2019 წწ.)

2020 წლისათვის სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 21.8 მლრდ ლარს შეადგენს, აღნიშნული მაჩვენებელი მიმდინარე წლისათვის 19.8 მლრდ ლარს შეადგენს (ბიუჯეტის კანონით). რაც შეეხება სახელმწიფო ვალის დინამიკას მშპ-სთან მიმართებაში, წარმოდგენილი საპროგნოზო მაკროკონომიკური პარამეტრების გათვალისწინებით, 2020 წლის

სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონი ითვალისწინებს სახელმწიფო ვალის ნაშთის ზრდას მშპ-ის 45%-მდე 2019 წლისათვის მოსალოდნელი 44,3%-დან. ამასთან, ანალოგიურმა ფარდობამ 2018 წლის დასასრულის მდგომარეობით 24,2% შეადგინა. გარდა ზემოაღნიშნულისა, სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტს თან ერთვის ვალის მდგრადობის ანალიზი, რომელიც ასახავს სახელმწიფო ვალის დინამიკას განსხვავებული რისკების რეალიზების შემთხვევაში. როგორც ვალის მდგრადობის ანალიზიდან ვლინდება, სახელმწიფო ვალის დინამიკისათვის ყველაზე საყურადღებო ასპექტს წარმოადგენს ნომინალური გაცვლითი კურსის შოკი, რომლის რეალიზების შემთხვევაშიც ვალის მშპ-სთან ფარდობა 2020 წლისათვის 58.8%-ს უტოლდება და შემდგომი დინამიკით 2025 წლისათვის მცირდება მშპ-ს 53.9%-ის დონემდე. სხვა შოკების(მათ შორის ნომინალური გაცვლითი კურსის შოკის ამორიცხვით, კომბინირებული შოკის) რეალიზების შემთხვევაში, 2020წლისათვის ვალის მშპ-სთან ფარდობა 45.0%- 48.1%-ის ფარგლებში მერყეობს, ხოლო 2025 წლისათვის მშპ-ს 44,3%-46,2%-ს უტოლდება, რაც ნაკლებია ფისკალური წესით განსაზღვრულ 60%-იან ლიმიტზე.

დანართი 1: სახელმწიფო ბიუჯეტის აგრეგატული მაჩვენებლები (მლნ ლარი).

დასახელება	2017 წელი ფაქტი	2018 წელი ფაქტი	2019 წელი გეგმა	2020 წელი პროექტი	2020 წ. პროექტი / 2019 წ. გეგმა		2020 წ. პროექტი 2018 წ. ფაქტი	
					სხვაობა	%-ული ცვლილება	სხვაობა	%-ული ცვლილება
შემოსავლები	9,750.3	10,595.6	10,487.7	11,035.0	547.3	5.2%	439.4	4.1%
გადასახადები	8,991.3	9,696.0	9,645.0	10,320.0	675.0	7.0%	624.0	6.4%
გრანტები	350.6	404.0	382.7	200.0	-182.7	-47.7%	-204.0	-50.5%
სხვა შემოსავლები	408.4	495.7	460.0	515.0	55.0	12.0%	19.3	3.9%
ხარჯები	9,372.1	9,543.7	9,641.1	10,670.3	1,029.2	10.7%	1,126.6	11.8%
შრომის ანაზღაურება	1,385.4	1,407.6	1,470.7	1,562.0	91.3	6.2%	154.3	11.0%
საქონელი და მომსახურება	1,248.4	1,288.3	1,218.2	1,321.4	103.2	8.5%	33.1	2.6%
პროცენტი	476.6	513.0	624.0	720.0	96.0	15.4%	207.0	40.3%
სუბსიდიები	486.3	419.5	443.8	517.4	73.6	16.6%	97.9	23.3%
გრანტები	1,346.2	1,332.0	544.3	652.2	107.9	19.8%	-679.8	-51.0%
სოციალური უზრუნველყოფა	3,324.3	3,501.3	3,866.9	4,318.0	451.1	11.7%	816.7	23.3%
სხვა ხარჯები	1,105.0	1,082.0	1,473.2	1,579.3	106.1	7.2%	497.3	46.0%
საოპერაციო სალდო	378.2	1,051.9	846.6	364.7	-481.9	-56.9%	-687.2	-65.3%
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	874.1	1,811.2	2,082.3	2,081.6	-0.7	0.0%	270.5	14.9%
ზრდა	971.8	1,912.2	2,152.3	2,201.6	49.3	2.3%	289.5	15.1%
კლება	97.6	101.0	70.0	120.0	50.0	71.4%	19.0	18.8%
მთლიანი სალდო	-495.9	-759.2	-1,235.7	-1,716.9	-481.2	38.9%	-957.7	126.1%
ფინანსური აქტივების ცვლილება	640.3	365.2	16.4	40.4	23.9	145.5%	-324.8	-88.9%
ზრდა	905.6	484.3	362.7	342.2	-20.5	-5.6%	-142.1	-29.3%
ვალუტა და დეპოზიტები		103.2	0.0	0.0	0.0		-103.2	-100.0%
სესხები	309.7	237.6	362.7	342.2	-20.5	-5.6%	104.6	44.0%
აქციები და სხვა კაპიტალი	595.9	143.5	0.0	0.0	0.0		-143.5	-100.0%
კლება	265.3	119.2	346.3	301.9	-44.4	-12.8%	182.7	153.4%
ვალუტა და დეპოზიტები	146.2		226.3	171.9	-54.4	-24.0%	171.9	
სესხები	96.1	94.1	120.0	130.0	10.0	8.3%	35.9	38.1%
აქციები და სხვა კაპიტალი	23.0	25.0	0.0	0.0	0.0		-25.0	-100.0%
ვალდებულებების ცვლილება	1,136.2	1,124.4	1,252.2	1,757.3	505.1	40.3%	632.9	56.3%
ზრდა	1,651.6	1,877.6	2,186.1	2,755.0	569.0	26.0%	877.4	46.7%
საშინაო	399.5	422.3	500.0	900.0	400.0	80.0%	477.7	113.1%
საგარეო	1,252.1	1,455.3	1,686.1	1,855.0	169.0	10.0%	399.7	27.5%
კლება	515.4	753.2	933.9	997.7	63.9	6.8%	244.5	32.5%
საშინაო	61.3	35.1	40.1	44.0	3.9	9.8%	8.9	25.4%
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35.0	35.0	40.0	40.0	0.0	0.0%	5.0	14.3%
სესხები	2.1	0.1	0.1	2.1	2.1		2.1	
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	24.3	0.0	0.0	1.9	1.9		1.9	
საგარეო	454.1	718.1	893.8	953.7	59.9	6.7%	235.6	32.8%
სესხები	427.4	714.9	890.0	950.0	60.0	6.7%	235.1	32.9%
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	26.6	3.2	3.8	3.7	-0.1	-2.0%	0.5	15.2%
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0			

დანართი 2: სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელები მხარჯავების მიხედვით

კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2020 წლის პროექტი/2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი/2019 წლის გეგმა %-ულად
00 00	ჯამური	12,590,181.6	13,090,000.0	14,211,880.7	1,121,880.7	8.6%
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	61,154.2	64,736.0	64,736.0	0.0	0.0%
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	13,529.0	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0%
03 00	საქართველოს ზიზნესომბუდსმენის აპარატი	562.4	750.0	700.0	-50.0	-6.7%
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	20,150.7	16,800.0	16,500.0	-300.0	-1.8%
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	14,123.5	16,170.8	16,455.0	284.2	1.8%
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	77,214.5	27,487.1	72,569.7	45,082.6	164.0%
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3,849.5	4,150.0	4,150.0	0.0	0.0%
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	8,307.8	9,500.0	12,000.0	2,500.0	26.3%
09 00	საერთო სასამართლოები	66,845.7	77,750.0	83,000.0	5,250.0	6.8%
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	3,456.5	6,050.0	6,000.0	-50.0	-0.8%
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	786.2	870.0	890.0	20.0	2.3%
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	607.5	650.0	680.0	30.0	4.6%
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ზაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	727.9	780.0	790.0	10.0	1.3%
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	695.2	735.0	760.0	25.0	3.4%
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	594.6	625.0	650.0	25.0	4.0%
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	582.7	620.0	640.0	20.0	3.2%
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ზორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	536.6	610.0	650.0	40.0	6.6%
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ზოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	832.9	865.0	880.0	15.0	1.7%

19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	592.4	630.0	660.0	30.0	4.8%
20 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	128,891.5	136,000.0	137,500.0	1,500.0	1.1%
21 00	სსიპ - საპენსიო სააგენტო	377.2	3,800.0	5,000.0	1,200.0	31.6%
22 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,191.1	2,965.0	2,950.0	-15.0	-0.5%
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	76,380.4	91,000.0	93,000.0	2,000.0	2.2%
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	226,442.4	369,550.0	364,000.0	-5,550.0	-1.5%
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	1,668,777.2	2,000,000.0	2,071,600.0	71,600.0	3.6%
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	200,316.2	181,130.0	203,000.0	21,870.0	12.1%
27 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	3,688,462.4	3,968,400.0	4,347,000.0	378,600.0	9.5%
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	143,707.1	136,500.0	159,000.0	22,500.0	16.5%
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	814,737.7	875,000.0	880,000.0	5,000.0	0.6%
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	690,530.2	741,600.0	770,000.0	28,400.0	3.8%
31 00	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	263,009.2	338,900.0	353,000.0	14,100.0	4.2%
32 00	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	1,511,780.3	1,508,500.0	1,636,000.0	127,500.0	8.5%
33 00	საქართველოს პროკურატურა	36,581.2	37,270.0	37,300.0	30.0	0.1%
34 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	13,491.2	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0%
35 00	სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	1,483.2	1,600.0	1,600.0	0.0	0.0%
36 00	სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	5,347.7	6,400.0	6,600.0	200.0	3.1%
37 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	8,000.0	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0%
38 00	სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	1,623.5	2,150.0	2,110.0	-40.0	-1.9%
39 00	ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	237.0	260.0	260.0	0.0	0.0%
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	59,773.5	57,500.0	58,500.0	1,000.0	1.7%
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	7,375.6	6,400.0	8,000.0	1,600.0	25.0%
42 00	სსიპ - საზოგადოებრივი მაუწყებელი	53,124.6	58,200.0	62,800.0	4,600.0	7.9%
43 00	სსიპ - კონკურენციის სააგენტო	1,861.5	2,200.0	2,200.0	0.0	0.0%
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	2,431.6	2,460.0	2,460.0	0.0	0.0%
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	25,535.4	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0%
46 00	სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	4,199.7	4,200.0	7,000.0	2,800.0	66.7%
47 00	სსიპ - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური - საქსტატი	9,328.7	10,000.0	10,230.0	230.0	2.3%
48 00	სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	3,796.4	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0%
49 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,356.8	1,180.0	1,180.0	0.0	0.0%

50 00	სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	5,180.1	5,330.0	5,330.0	0.0	0.0%
51 00	სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური	1,880.4	2,800.0	8,000.0	5,200.0	185.7%
52 00	სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	492.6	500.0	500.0	0.0	0.0%
53 00	კერძო და საჯარო თანამშრომლობის ორგანო	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0%
54 00	სსიპ - ახალგაზრდობის სააგენტო	5,076.7	4,850.0	5,000.0	150.0	3.1%
55 00	ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	0.0	0.0	3,200.0	3,200.0	
56 00	საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	2,656,227.0	2,251,376.1	2,627,800.0	376,423.9	16.7%
57 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,847.1	0.0	0.0	0.0	
62 00	სსიპ - ტექნოლოგიური ინსტიტუტი	597.1	0.0	0.0	0.0	

დანართი 3: ინფორმაცია სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახდელების დინამიკა პროგრამების მიხედვით (მლნ ლარი)

კოდი	დასახელება	2018 წლის ფაქტი	2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი	2020 წლის პროექტი/2019 წლის გეგმა	2020 წლის პროექტი/2019 წლის გეგმა % -ულად
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	51,481.2	54,696.0	53,696.0	-1,000.0	-1.8%
01 02	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	9,223.9	9,590.0	9,590.0	0.0	0.0%
01 03	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	449.1	450.0	450.0	0.0	0.0%
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	13,529.0	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0%
03 00	საქართველოს ბიზნესომზღვევის აპარატი	562.4	750.0	700.0	-50.0	-6.7%
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	20,150.7	16,800.0	16,500.0	-300.0	-1.8%
05 01	სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი	14,156.8	14,517.2	16,170.8	1,653.6	11.4%
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	10,993.8	11,998.9	14,078.3	2,079.4	17.3%
06 02	საარჩევნო ინსტიტუტების განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	1,080.7	1,179.5	1,422.0	242.5	20.6%
06 03	პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	14,324.1	14,308.7	14,308.7	0.0	0.0%
06 04	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	50,816.0	0.0	42,760.7	42,760.7	
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3,849.5	4,150.0	4,150.0	0.0	0.0%
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	8,307.8	9,500.0	12,000.0	2,500.0	26.3%
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	65,375.9	75,880.0	81,130.0	5,250.0	6.9%
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1,469.7	1,870.0	1,870.0	0.0	0.0%
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	3,456.5	6,050.0	6,000.0	-50.0	-0.8%
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	786.2	870.0	890.0	20.0	2.3%

12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	607.5	650.0	680.0	30.0	4.6%
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	727.9	780.0	790.0	10.0	1.3%
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	695.2	735.0	760.0	25.0	3.4%
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	594.6	625.0	650.0	25.0	4.0%
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	582.7	620.0	640.0	20.0	3.2%
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	536.6	610.0	650.0	40.0	6.6%
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	832.9	865.0	880.0	15.0	1.7%
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	592.4	630.0	660.0	30.0	4.8%
20 01	სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	111,660.0	119,920.0	119,300.0	-620.0	-0.5%
20 02	ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა	17,231.5	16,080.0	18,200.0	2,120.0	13.2%
21 00	სსიპ - საპენსიო სააგენტო	377.2	3,800.0	5,000.0	1,200.0	31.6%
22 01	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,834.1	1,900.0	2,965.0	1,065.0	56.1%
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	21,170.5	22,120.0	20,745.0	-1,375.0	-6.2%
23 02	შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	26,772.6	37,600.0	40,800.0	3,200.0	8.5%
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	18,787.1	21,485.0	21,485.0	0.0	0.0%
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	7,581.6	7,900.0	7,900.0	0.0	0.0%
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,109.5	895.0	935.0	40.0	4.5%
23 06	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	959.2	1,000.0	1,135.0	135.0	13.5%
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	14,248.6	23,430.0	15,860.0	-7,570.0	-32.3%
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,234.4	1,900.0	1,600.0	-300.0	-15.8%
24 03	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	835.6	850.0	980.0	130.0	15.3%
24 04	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	140.0	140.0	140.0	0.0	0.0%
24 05	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	45,552.5	51,940.0	31,680.0	-20,260.0	-39.0%

24 06	სახელმწიფო ქონების მართვა	60,842.1	28,750.0	91,105.0	62,355.0	216.9%
24 07	მეწარმეობის განვითარება	39,229.1	52,940.0	57,550.0	4,610.0	8.7%
24 08	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	3,841.9	4,820.0	3,680.0	-1,140.0	-23.7%
24 09	ნავთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა	569.9	580.0	580.0	0.0	0.0%
24 10	ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება	6,482.4	26,000.0	8,000.0	-18,000.0	-69.2%
24 11	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	7,363.3	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0%
24 12	საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD)	3,301.5	10,000.0	20,000.0	10,000.0	100.0%
24 13	ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD,EIB,EU)	2,588.3	25,000.0	15,000.0	-10,000.0	-40.0%
24 14	სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	34,269.5	86,900.0	41,500.0	-45,400.0	-52.2%
24 15	მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	5,116.1	43,800.0	62,800.0	19,000.0	43.4%
24 16	საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	741.2	400.0	400.0	0.0	0.0%
24 17	ბაქო - თბილისი - ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა - ახალქალაქი - კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	86.2	300.0	200.0	-100.0	-33.3%
24 18	ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები	0.0	3,800.0	3,725.0	-75.0	-2.0%
24 19	ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები	0.0	0.0	1,200.0	1,200.0	
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	6,458.0	8,900.0	9,200.0	300.0	3.4%
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	1,204,329.6	1,302,050.0	1,315,250.0	13,200.0	1.0%
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	246,977.6	300,450.0	262,130.0	-38,320.0	-12.8%
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	195,229.0	226,200.0	256,800.0	30,600.0	13.5%
25 05	მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	9,861.0	39,900.0	24,220.0	-15,680.0	-39.3%
25 06	იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	5,922.0	50,000.0	55,000.0	5,000.0	10.0%
25 07	ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია	0.0	72,500.0	149,000.0	76,500.0	105.5%
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	28,686.2	8,490.0	23,170.0	14,680.0	172.9%
26 02	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	143,045.6	146,745.0	156,910.0	10,165.0	6.9%

26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	4,853.2	7,450.0	6,300.0	-1,150.0	-15.4%
26 04	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება	2,635.8	2,795.0	2,795.0	0.0	0.0%
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,909.5	2,435.0	2,525.0	90.0	3.7%
26 06	დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	6,830.0	6,685.0	6,685.0	0.0	0.0%
26 07	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	4,303.6	4,430.0	4,615.0	185.0	4.2%
26 08	მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	319.9	2,100.0	0.0	-2,100.0	
26 10	სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	385.5	0.0	0.0	0.0	
26 11	სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	2,700.0	0.0	0.0	0.0	
27 01	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	65,314.7	57,803.0	57,885.0	82.0	0.1%
27 02	მოსახლეობის სოციალური დაცვა	2,439,064.9	2,783,892.0	3,126,000.0	342,108.0	10.9%
27 03	მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	1,031,573.0	1,044,565.0	1,076,380.0	31,815.0	3.0%
27 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	23,300.9	20,000.0	15,000.0	-5,000.0	-33.3%
27 05	შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	3,287.1	4,290.0	5,000.0	710.0	14.2%
27 06	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა	125,921.7	57,850.0	66,735.0	8,885.0	13.3%
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	143,140.5	135,955.0	158,150.0	22,195.0	14.0%
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	566.6	545.0	850.0	305.0	35.9%
29 01	თავდაცვის მართვა	307,468.8	314,250.0	327,264.5	13,014.5	4.0%
29 02	პროფესიული სამხედრო განათლება	43,541.3	46,860.0	51,620.0	4,760.0	9.2%
29 03	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	52,555.2	55,450.0	58,380.0	2,930.0	5.0%
29 04	მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები	14,143.0	9,500.0	9,800.0	300.0	3.1%
29 05	ინფრასტრუქტურის განვითარება	20,168.3	26,500.0	100,000.0	73,500.0	73.5%
29 06	საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები	38,207.3	42,750.0	41,850.0	-900.0	-2.2%
29 07	სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება	50,353.3	33,530.0	33,530.0	0.0	0.0%
29 08	თავდაცვის შესაძლებლობების შენარჩუნება/განვითარება	124,550.4	141,200.0	51,600.0	-89,600.0	-173.6%
29 09	ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა	140,868.9	149,960.0	170,955.5	20,995.5	12.3%
29 10	საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	22,881.1	55,000.0	35,000.0	-20,000.0	-57.1%
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	489,722.6	528,040.0	584,834.0	56,794.0	9.7%
30 02	სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	93,748.9	94,900.0	90,900.0	-4,000.0	-4.4%

30 03	ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება	9,614.5	10,160.0	10,660.0	500.0	4.7%
30 04	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	6,429.5	6,800.0	6,874.0	74.0	1.1%
30 05	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	4,827.8	4,100.0	4,123.0	23.0	0.6%
30 06	სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	86,186.9	97,600.0	72,609.0	-24,991.0	-34.4%
31 01	გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	15,305.7	17,772.0	13,370.0	-4,402.0	-32.9%
31 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოტიური კეთილსამედობა	35,916.4	63,834.0	37,100.0	-26,734.0	-72.1%
31 03	მევენახეობა-მელენეობის განვითარება	9,168.1	13,830.0	12,700.0	-1,130.0	-8.9%
31 04	სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	6,041.8	6,542.0	7,050.0	508.0	7.2%
31 05	ერთიანი აგროპროექტი	101,744.8	97,390.0	129,900.0	32,510.0	25.0%
31 06	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები	45,962.7	76,700.0	88,300.0	11,600.0	13.1%
31 07	სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია და აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა	11,136.6	20,670.0	20,640.0	-30.0	-0.1%
31 08	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	8,504.1	11,520.0	13,020.0	1,500.0	11.5%
31 09	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	10,195.1	11,895.0	13,780.0	1,885.0	13.7%
31 10	სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	815.7	620.0	875.0	255.0	29.1%
31 11	ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	2,090.2	4,641.0	5,000.0	359.0	7.2%
31 12	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	1,014.4	1,000.0	1,050.0	50.0	4.8%
31 13	ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	210.4	2,350.0	3,000.0	650.0	21.7%
31 14	გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	3,847.8	4,152.0	4,215.0	63.0	1.5%
31 15	მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა	0.0	0.0	3,000.0	3,000.0	100.0%
32 01	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	37,749.5	35,159.0	35,415.0	256.0	0.7%
32 02	სკოლამდელი და ზოგადი განათლება	702,334.6	750,460.0	925,300.0	174,840.0	18.9%
32 03	პროფესიული განათლება	32,179.0	48,690.0	52,850.0	4,160.0	7.9%
32 04	უმაღლესი განათლება	170,481.7	168,960.0	142,015.0	-26,945.0	-19.0%
32 05	მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	63,800.1	65,470.0	65,540.0	70.0	0.1%
32 06	ინკლუზიური განათლება	4,827.4	17,710.0	20,525.0	2,815.0	13.7%
32 07	ინფრასტრუქტურის განვითარება	85,942.9	135,500.0	127,300.0	-8,200.0	-6.4%

32 08	სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა	6,267.2	6,670.0	6,780.0	110.0	1.6%
32 09	კულტურის განვითარების ხელშეწყობა	79,257.7	68,702.0	84,949.0	16,247.0	19.1%
32 10	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	27,347.7	21,064.0	23,806.0	2,742.0	11.5%
32 11	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	151,877.2	116,200.0	130,400.0	14,200.0	10.9%
32 12	მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია	151,877.2	116,200.0	130,400.0	14,200.0	10.9%
32 13	კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები	12,888.7	21,170.0	21,120.0	-50.0	-0.2%
32 14	ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს - მეორე პროექტი	111,357.9	45,345.0	0.0	-45,345.0	
33 00	საქართველოს პროკურატურა	36,581.2	37,270.0	37,300.0	30.0	0.1%
34 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	13,491.2	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0%
35 00	სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	1,483.2	1,600.0	1,600.0	0.0	0.0%
36 00	სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	5,347.7	6,400.0	6,600.0	200.0	3.0%
37 00	სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	5,657.3	8,000.0	8,000.0	0.0	0.0%
38 00	სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	1,623.5	2,150.0	2,110.0	-40.0	-1.9%
39 00	ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	237.0	260.0	260.0	0.0	0.0%
40 01	დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	48,956.7	50,000.0	50,500.0	500.0	1.0%
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	10,705.6	7,500.0	8,000.0	500.0	6.3%
40 03	სსიპ სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტო	111.2	0.0	0.0	0.0	
41 01	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის ფუნქციონირების გაძლიერების ღონისძიებები (საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	7,375.6	6,400.0	8,000.0	1,600.0	20.0%
42 01	მაუწყებლობის ხელშეწყობა	53,124.6	58,200.0	62,800.0	4,600.0	7.3%
43 00	სსიპ - კონკურენციის სააგენტო	1,861.5	2,200.0	2,200.0	0.0	0.0%
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	2,431.6	2,460.0	2,460.0	0.0	0.0%
45 01	სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი	15,273.5	14,738.0	14,738.0	0.0	0.0%
45 02	ა(ა)იპ საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა სვიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	645.0	645.0	645.0	0.0	0.0%
45 03	ა(ა)იპ - ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის საგანმანათლებლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	1,767.9	1,768.0	1,768.0	0.0	0.0%
45 04	ა(ა)იპ საქართველოს საპატრიარქოს ჯავახეთის ეპარქიის წმიდა ნინოს ობოლ, უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონატი	959.0	685.0	685.0	0.0	0.0%
45 05	საქართველოს საპატრიარქოს ბათუმის წმიდა მოწამე ეკატერინეს სახელობის სათნოების სავანისათვის გადასაცემი გრანტი	261.0	261.0	261.0	0.0	0.0%
45 06	ა(ა)იპ საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	447.0	870.0	1,170.0	300.0	25.6%

45 07	წმინდა გიორგი მთაწმინდელის მონასტერთან არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	230.0	230.0	230.0	0.0	0.0%
45 08	საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1,945.0	1,945.0	1,945.0	0.0	0.0%
45 09	საქართველოს საპატრიარქოს ა(ა)იპ – ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1,954.0	1,805.0	1,505.0	-300.0	-19.9%
45 10	ა(ა)იპ – სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციის და ადაპტაციის ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0%
45 11	საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზიის სუბსიდირების ღონისძიებები	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0%
45 12	ა(ა)იპ – ახალქალაქისა და კუმურდოს ეპარქიის სასწავლო ცენტრისთვის გადასაცემი გრანტი	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0%
45 13	ა(ა)იპ ფოთის საგანმანათლებლო და კულტურულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრი	653.0	653.0	653.0	0.0	0.0%
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტის ეროვნული ბიურო	4,199.7	4,200.0	7,000.0	2,800.0	40.0%
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	4,836.0	5,500.0	5,730.0	230.0	4.0%
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	4,492.7	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0%
48 00	სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	3,796.4	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0%
49 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,356.8	1,180.0	1,180.0	0.0	0.0%
50 01	სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	5,180.1	5,330.0	5,330.0	0.0	0.0%
51 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	1,880.4	2,800.0	8,000.0	5,200.0	65.0%
52 00	სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	492.6	500.0	500.0	0.0	0.0%
53 00	კერძო და საჯარო თანამშრომლობის ორგანო	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0%
56 01	საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	983,556.2	1,230,000.0	1,320,000.0	90,000.0	6.8%
56 02	საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	279,334.3	324,000.0	390,000.0	66,000.0	16.9%
56 03	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები	17,192.0	9,600.0	10,000.0	400.0	4.0%
56 04	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	1,241,708.1	80,600.0	131,000.0	50,400.0	38.5%
56 05	საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	0.0	50,000.0	40,000.0	-10,000.0	-25.0%
56 06	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	5,011.7	20,000.0	10,000.0	-10,000.0	-100.0%
56 07	საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი	0.0	280,000.0	300,000.0	20,000.0	6.7%
56 08	მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი	0.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0%
56 09	საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა	180.4	200.0	200.0	0.0	0.0%
56 10	საერთაშორისო ხელშეკრულებიდან გამომდინარე საოპერაციო ხარჯებისა და სხვა ვალდებულებების თანადაფინანსება	681.1	670.0	700.0	30.0	4.3%

56 11	დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსება	79,601.7	90,000.0	200,000.0	110,000.0	55.0%
56 12	დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო- სახელმწიფოებრივი გადასახდელები	45,728.9	146,306.1	205,900.0	59,593.9	28.9%
62 00	სსიპ - ტექნოლოგიური ინსტიტუტი	597.1	0.0	0.0	0.0	